

**BİR REKREASYON FAALİYETİ OLARAK – ÜNİVERSİTELERARASI
MÜSABAKALARA KATILAN SPORCU ÖĞRENCİLERİN LİDERLİK
DAVRANIŞLARININ (ANLAYIŞ GÖSTERME BOYUTUNDA)
KARŞILAŞTIRILMASI**

DURUKAN, E.*; CAN, S.**; GÖK, A.***

* Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

** Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi

*** Yozgat 30 Ağustos İlköğretim Okulu Beden Eğitimi Öğretmeni

ÖZET

Günümüzde sosyal hizmetlerde en göze çarpan değişimlerden biri de spor ve rekreasyon alanında meydana gelen gelişimlerdir. Bu alanlardaki başarı ve büyümenin temel nedeni, kendini bu alanlarda hizmet sunmaya adanmış bireylerdir. Değişmeler, bu bireylerle ilgili yaklaşımlarda kendini göstermiştir. Spor ve rekreasyon hizmetlerinde görev alan ve önemli görevler üstlenen bireylerden lider olarak tanımlananlar, sadece günümüzün değil, çok eski yıllardan beri spor ve rekreasyon biliminin araştırma konularındandır.

Yaşadığımız yüzyılda, toplumları etkilemesi ve toplumların geleceğine yön vermesi açısından üniversite öğrencileri çok önemlidir. Eğitim-öğretimlerini yaparken rekreasyon faaliyetleri olarak spor yapan öğrenciler, üniversitelerini temsil etmekle birlikte arkadaşlarına da önderlik etmektedirler.

Lider; içinde bulunduğu kurumun veya topluluğun amaçlarını, hedeflerini belirleyen ve bu amaçların, hedeflerin gerçekleştirilmesinde kuruma veya topluluğa en etkili biçimde yön verebilen kişidir.

Liderlik, belli bir ortamda bir bireyle, grubun diğer üyeleri arasındaki dinamik bir ilişkidir. Liderin kişisel özelliklerinden çok yaptıkları önem taşır. Bu nedenle, liderlikten çok lider davranışı üzerinde yoğunlaşmak gerekmektedir.

Bu bağlamda bu araştırmanın amacı, üniversitelerde aktif olarak spor yapan öğrencilerin rekreasyon ve sportif liderlik davranışlarının anlayış gösterme boyutunu, gösterme sıklıklarıyla birlikte, cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir.

Burada anlayış gösterme; dostluk, arkadaşlık, karşılıklı güven, saygı ve lider kadro arasındaki sıcak, samimi ilişkiyi gösterici davranışı ifade eder.

Veriler, Liderlik Davranışını Belirleme Ölçeğinin “Yapıyı Kurma ve Anlayış Gösterme” boyutunda yer alan 30 maddelik liderlik davranışlarından oluşan anket ile elde edilmiştir. Ancak çalışmamızın kaynağını; Anlayış Gösterme Boyutu ile ilgili olan (16-30) arasındaki sorular oluşturmaktadır.

Araştırma; 2005-2006 eğitim-öğretim yılında üniversiteler arası basketbol turnuvasına katılan; Balıkesir, Çanakkale 18 Mart, Uludağ, Trakya ve Sakarya Üniversitelerinde öğrenim gören 74 aktif sporcudan oluşan veriler üzerinde yapılmıştır.

Toplanan veriler ise frekans, yüzde dağılım ve ortalamalar alınarak çözümlenmiştir. Cinsiyete göre sporcu öğrencilerin görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığı 0.05 önem düzeyinde “t” testi ile sınanmıştır.

Yapılan analizler sonucunda, liderlik davranışlarından Anlayış Gösterme boyutundaki 11 tutuma %90.5 ile %63.6 arasında “Çoğu zaman” ve “Her zaman” düzeyinde cevap alınmış olup, sıklık oranları değişiklik göstermektedir.

Anket sonuçlarında, cinsiyete göre ortalamalar karşılaştırıldığında 20, 22, 24, 25 ve 30. tutumlar arasında farklılığa rastlanmıştır. Bu farklılık; 20, 22 ve 24. sorularda bayan sporcu öğrenciler lehine, 25 ve 30. sorularda erkek sporcu öğrencilerin lehindedir. Farklılık olan tutumlar; “Okulmda sportif faaliyetleri yaparken arkadaşlarıma herhangi bir açıklama yapma gereği duymam” ($\bar{x}$:3.32), “Hareketlerimin nedenlerini açıklamam” ($\bar{x}$:3.63), “Yeni fikirleri kolay kabullenemem” ($\bar{x}$:3.64), “Bütün herkese arkadaş gibi davranırım” ($\bar{x}$:1.89), “Sporla ilgili konularda işe başlamadan önce takım arkadaşlarımla ve öğretim elemanlarımla onayımı alırım” ($\bar{x}$:1.98).

Sonuç olarak, üniversitede spor yapan öğrencilerin gerek aktif gerekse rekreasyonel olarak katıldıkları sportif aktivitelerde, anlayış gösterme boyutuna ait liderlik davranış biçimlerini sergiledikleri görülmektedir. Öğrenciler; okul başarısı, tanıtımı, verimi ve ülke geleceği için oldukça önem arz etmektedirler. Bu maksatla sporcu öğrencilerin cinsiyet ayrımı gözetmeksizin Anlayış Gösterme Boyutundaki liderlik davranışlarını sergileyebilmelerinin okul, meslek ve ülke sporu için bir gereklilik olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler : Rekreasyon, Liderlik, Anlayış Gösterme, Spor

AS A RECREATION ACTIVITY-COMPARATION OF LEADERSHIP BEHAVIOURS CONSIDERATION OF STUDENTS WHO PARTICIPATED IN INTER UNIVERSITIES COMPETITION

DURUKAN, E.*; CAN, S.**; GÖK, A.***

* *Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu*

** *Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi*

*** *Yozgat 30 Ağustos İlköğretim Okulu Beden Eğitimi Öğretmeni*

SUMMARY

Today, one of the most important change in social service is developing occurred at sport an recreation area. Fundamental reason of success and development at these areas is persons who devoted to present the service. Changes were proved in approaches related to these persons. Persons worked and taken on important functions, who defined as leader in sport and recreation services, not only today but also research topics the sport and recreation science since past years.

In the present century, university students are of great importance because they affect populations and their future. Those students who take part in sport activities as recreation activity during education period both represent their university and lead their friends.

A leader is one who determines the goals and purposes of community or organizations in which he lives, and lead them effectively to achieve these goals.

Leadership is a dynamic relation which a person between other members of group at a known environment. It is important that leader did rather than personal characteristics.

The purpose of this study was to determine that the students who take part in sport activities as active in universities consideration of recreation and sportive leadership, it's frequency, and if it differed depending on gender.

Consideration state behavior which shown friend-ship, mutual confidence, respect and sincere relation at leader staffs.

The data was obtained with questionnaire consisting of 30 questions relating to "Initiation of structure" and "consideration" dimensions of leadership in "Leadership Behavior Description Questionnaire". Source of study consist of questions (16-30) regarding consideration.

The study was carried out on active 74 sportiest who took part in 2005-2006 education term bascetball tournaments who were attending Balıkesir, Çanakkale 18 Mart, Uludağ, Trakya and Sakarya Universities.

The data obtained were interpreted using frequency, percent and means. Whether the difference between opinions of students depending on gender was investigated at 0.05 significant level using "t" test.

According to results of study, eleven question if consideration dimension of leadership behavior received answers of "most of time" and "every time" at the levels between 90.5 % and 63.6%, and the frequency rates also varied.

The results of the present study showed that there were difference between means of responds to behaviors 20, 22, 24, 25 and 30, depending on gender. These differences were for females in 20, 22 and 24 questions while for males in 25 and 30 questions. The behaviors on which were differences were "I don't need to make any disclosurement to my colleagues" ($\bar{x}$:3.32), "I don't explain the causes lying under my activities" ($\bar{x}$:3.63), "I don't accept new ideas easily" ($\bar{x}$:3.64), "I treat everyone as if they were friends" ($\bar{x}$:1.89), "I accept consents of my colleagues and members of education before starting any sportive job" ($\bar{x}$:1.98).

As a result, it has been shown that the students who take part in sport activities in university display leadership behaviors in sport activities that they take part in either actively or recreationally. Students are of great importance with respect to success and productivity of school, and also future of country. For this purpose, it can be stated that displaying leadership behavior in consideration dimension regardless gender is a necessity for school, job and country sport.

Key words: Recreation, Leadership, Consideration, Sport

Bu çalışma 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi'nde (Muğla - 2006) poster bildiri olarak sunulmuştur.

GİRİŞ

Rekreasyon gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde özellikle boş zamanların artması ile orantılı olarak önemi artan bir kavramdır. Rekreasyon çalışmaları eğitimi desteklediği kültürel ve ekonomik kalkınmayı hızlandırdığı ve çalışma verimini arttırdığı için önemli, beden ve ruh sağlığının korunması ve onarılması, toplum için zararlı davranışların yerleşmemesi açısından da gerekli bir olgudur (Dumazedier;1990, Karaküçük;1999, Tezcan;1982).

Rekreasyonel olarak sporun tanımını ele alacak olursak; Spor rekreasyonel bir araç olarak insanların; endüstrileşmeyle beraber açıkça hayat ve iş birimlerini değiştirmeleri sonucu, şehir ve endüstriyel ortamlara taşınmaları, bir taraftan uygarlaşma ve hayat standardının yükselmesi, diğer taraftan negatif olarak zihinsel ve fiziksel eksikliklerin ortaya çıkardığı olumsuzlukları gidermek için önemli fonksiyonlar üstlenmiştir (Karaküçük;1999). Rekreasyon ve spor için yapılan tanımlardan yola çıkarak, toplumun tüm grupları gibi üniversite gençliğinin de rekreatif ihtiyaçlarını karşılarken spora ihtiyaç duyduğunu söylemek mümkündür. Yüksek öğretim gençliğinin boş zamanlarını olumlu yönde değerlendirme rekreatif faaliyetlere katılması, organize etmesi, yönlendirmesi kişiliğinin gelişmesinde önemli rol oynar (Soyer, Can; 2003). Önemli bir rekreasyonel potansiyeli oluşturan sporda da meydana çıkan yeni yönelişler ve anlayışlar, rekreasyon lideri talebini artırmaktadır. Nitekim, insanların sportif ilgilerinde, sağlığa olan düşkünlükleri, yeni vücut bilincinin gelişmesi, kendini tanıtmaya, keşfetme isteği ve değerlerdeki değişimler etkili olmaktadır. Üniversite yönetimlerinin ve öğrencilerin düzenledikleri gerek kısa süreli gerekse uzun dönemli bir çok rekreasyonel faaliyetlerde bulunmaktadır. Bu faaliyetlerin en göz alıcıları ise fiziksel aktivite olarak katıldıkları spor organizasyonlarıdır. Ülkemizde üniversiteler kendi bünyeleri içerisinde birçok aktivite yapmakta ve bu aktiviteler öğrencilerin boş zaman faaliyetlerini değerlendirmesine katkı sağlamaktadır. Üniversitelerin birbirleri ile öğrenci merkezli olarak sosyal faaliyet yaptıkları organizasyonlardan biride Üniversite Sporları Federasyonu'nun her yıl her branşta düzenlemiş olduğu spor organizasyonlarıdır. Spor, resim ve müzik gibi alanları rekreasyon içerisinde her zaman yer almaktadır. Ancak spor rekreasyonunun en kapsamlı ve ilgi çeken alanlarından birini oluşturmaktadır (Karaküçük; 1999).

Liderlik büyük ölçüde etkileme sürecidir. Örgütsel başarı, örgüt çalışanlarının lider tarafından etkilenecek gönüllü iş birliğine razı edebilmesine dayanır. Başka bir ifadeyle lider, belirlenmiş planları başarıyla gerçekleştirmek için gruba rehberlik eder ve üyeleri yönlendirir (Kaya; 1986). Lider, kendini izleyenlerin kendine yaptığı etkiden daha çoğunu onlara yapabilen kişidir (Başaran;1982). Dolayısıyla; saha içerisinde ki sporcunun eğer liderlik vasıfları gelişmiş ise o takımın başarı oranı artmaktadır. Lider özellikli sporcuyu sayısı bir takımda ne kadar fazla ise o takımın başarılı olabileceği şans o derece yüksektir. Buradan hareketle çalışmada amaçlanan yükseköğrenimini yapan sporcuyu öğrencilerin sosyo-kültürel yapılarını öğrenerek takımları içerisindeki liderlik özelliklerini anlayış gösterme boyutunda araştırmaktır.

YÖNTEM

Liderlik davranışlarından anlayış gösterme boyutunu kısaca açıklamak gerekirse; dostluk, arkadaşlık, karşılıklı güven, saygı ve lider kadro arasındaki sıcak ilişkiyi gösterici davranış ifade eder (Monohan ve Hengst; 1982).

Bu çalışma 2005-2006 eğitim-öğretim yılında Üniversite Sporları Federasyonu'na Sakarya ilinde düzenlenen Basketbol C Kategorisi Grup Birinciliği müsabakalarına katılan

Balikesir Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi ve Uludağ Üniversitesi erkek-bayan takımlarına anket yöntemi ile uygulanmıştır.

Katılımcılara 120 adet anket dağıtılmış, 83 anket geri dönmüştür. Hatalı ve yanlış olarak düşünülen anketler çıkarılarak kalan 74 adet anket değerlendirmeye alınmıştır. Bu münasebetle Erkeklerde 39, bayanlarda 35 anket değerlendirmeye alınmış olup toplamda üniversite öğrencilerine uygulanan anketlerin yüzdesi 61,7'dir. Metot olarak betimsel araştırma yöntemi uygulanmış olup veri toplama aracı olarak da anket tekniği kullanılmıştır.

Çalışmada uygulanan anket 2 bölümden oluşmaktadır. 12 soruluk kişisel bilgi formu birinci bölümü, 15 soruluk (Anlayış Gösterme) “Liderlik Davranışlarını Belirleme Ölçeği (LDBÖ)” ikinci bölümü oluşturmuştur. Uygulanan Liderlik Davranışlarını Belirleme Ölçeği alfa güvenirlik katsayısı $\alpha=.73$ olarak bulunmuştur. Veriler SPSS 11.5 paket programında değerlendirilerek frekans, ortalama ve yüzde değerleri alınmıştır. Erkek ve bayan üniversite sporcu öğrencilerinin görüşlerinin arasındaki farkı belirlemek için ,05 düzeyinde “t” testi uygulanmıştır. LDBÖ anketinin soruları beşli derecelendirme ölçeğine göre hazırlanmış; Her Zaman (4.21-5.00), Çoğu Zaman(3.41-4.20), Ara Sıra (2.61-3.40), Nadiren (1.81-2.60),Hiçbir Zaman(1.00-1.80).

Liderlik Davranışları (Anlayış Gösterme)	Cevap Seçenekleri									
	Hiçbir Zaman		Nadiren		Ara sıra		Çoğu Zaman		Her Zaman	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
16- Takım arkadaşlarıma kişisel yardımda bulunurum.	-	-	3	4.1	6	8.1	36	48.6	29	39.2
17- Takım arkadaşlarımla üniversitemizde ve aynı takımda eğitim-öğretim görmelerinden memnun olmalarını sağlamaya çalışırım.	-	-	3	4.1	24	32.4	38	51.4	9	12.2

BULGULAR VE YORUM

Tablo 1: Sporcu Öğrencilerin Liderlik Davranışlarına İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı

18- Kolay ve anlaşılır bir basketbolcüyü, sporcu-öğrenci olduğuma inanırım.	-	-	6	8.1	14	18.9	31	41.9	23	31.1
19- Takım arkadaşlarımla dinlemeye zaman ayırırım.	-	-	3	4.1	16	21.6	31	41.9	24	32.4
20- Okulumda sportif faaliyetleri yaparken arkadaşlarıma herhangi bir açıklama yapma gereği duymam.	20	27.0	11	14.9	25	33.8	9	12.2	9	12.2
21- Takım arkadaşlarımla kişisel sorunlarıyla ilgilenirim.	3	4.1	2	2.7	20	27.0	34	45.9	15	20.3
22- Hareketlerimin nedenlerini açıklamam.	8	10.8	40	54.1	19	25.7	5	6.8	2	2.7
23- Sporla ilgili derslerde arkadaşlarıma danışmadan faaliyete geçebilirim.	5	6.8	12	16.2	24	32.4	23	31.1	10	13.5
24- Yeni fikirleri kolay kabullenemem.	12	16.2	36	48.6	18	24.3	4	5.4	4	5.4
25- Bütün herkese arkadaş gibi davranırım.	2	2.7	5	6.8	7	9.5	29	39.2	31	41.9
26- Değişiklikler yapmaya istekliyimdir.	1	1.4	6	8.1	8	10.8	39	52.7	20	27.0
27- Diğer insanların benimle kolaylıkla ilişki kurmasına yatkımdır.	-	-	3	4.1	4	5.4	31	41.9	36	48.6
28- Görüşlerimde takım arkadaşlarımla kendilerini rahat hissetmelerini sağlarım.	-	-	1	1.4	11	14.9	38	51.4	24	32.4
29- Takım arkadaşlarımla tarafından yapılan önerileri uygulamaya çalışırım.	-	-	1	1.4	22	29.7	30	40.5	21	28.4
30- Sporla ilgili konularda işe başlamadan önce takım arkadaşlarımla ve öğretim elemanlarımla onayını alırım.	1	1.4	1	1.4	11	14.9	44	59.5	17	23.0

Tablo 1’de “Anlayış Gösterme” boyutunda seçeneklerin en yüksek oranda gösterilme sıklığına bakıldığında yığılma; 9 soruda “Çoğu Zaman” seçeneğinde olmuştur. Bunu 2 şer

soruyla “Her Zaman”, “Arasıra” ve “Nadiren” seçenekleri takip etmektedir. Ayrıca en yüksek oran 30. liderlik davranış tutumunda %59.5 ile “Çoğu Zaman”dır.

Tablo 2: Sporcu Öğrencilerin Cinsiyete Göre Liderlik Davranışlarında Anlayış Gösterme Boyutunun Karşılaştırılması

Liderlik Davranışları (Anlayış Gösterme)	Değişkenler	N	$\bar{X}$	Std Sapma	t	Sig	P
16- Takım arkadaşlarıma kişisel yardımda bulunurum.	Erkek	39	1.79	.8938	.289	.773	P> 0.05
	Bayan	35	1.74	.6108			
17- Takım arkadaşlarımla üniversitemizde ve aynı takımda eğitim-öğretim görmelerinden memnun olmalarını sağlamaya çalışırım.	Erkek	39	2.38	.7819	1.257	.213	P> 0.05
	Bayan	35	2.17	.6636			
18- Kolay ve anlaşılır bir basketbolcu, sporcu-öğrenci olduğuma inanırım.	Erkek	39	1.94	.7236	-.912	.365	P> 0.05
	Bayan	35	2.14	1.0885			
19- Takım arkadaşlarımla dinlemeye zaman ayırıyorum.	Erkek	39	2.05	.7930	.841	.403	P> 0.05
	Bayan	35	1.88	.9000			
20- Okulumda sportif faaliyetleri yaparken arkadaşlarıma herhangi bir açıklama yapma gereği duymam.	Erkek	39	2.92	1.2646	-2.884	.005	P< 0.05
	Bayan	35	3.77	1.2623			
21- Takım arkadaşlarımla kişisel sorunlarıyla ilgilenirim.	Erkek	39	2.17	1.0481	-.608	.545	P> 0.05
	Bayan	35	2.31	.8321			
22- Hareketlerimin nedenlerini açıklamam.	Erkek	39	3.38	.9066	-2.731	.008	P< 0.05
	Bayan	35	3.91	.7425			
23- Sporla ilgili derslerde arkadaşlarıma danışmadan faaliyete geçebilirim.	Erkek	39	2.51	1.0481	-1.694	.095	P> 0.05
	Bayan	35	2.94	1.1361			
24- Yeni fikirleri kolay kabullenemem.	Erkek	39	3.41	1.1634	-2.225	.029	P< 0.05
	Bayan	35	3.91	.7017			
25- Bütün herkese arkadaş gibi davranırım.	Erkek	39	2.25	1.0935	3.506	.001	P< 0.05
	Bayan	35	1.48	.7425			
26- Değişiklikler yapmaya istekliyimdir.	Erkek	39	2.07	.8701	.360	.720	P> 0.05
	Bayan	35	2.00	.9701			
27- Diğer insanların benimle kolaylıkla ilişki kurmasına yatkındır.	Erkek	39	1.53	.6823	-1.312	.194	P> 0.05
	Bayan	35	1.77	.8432			
28- Görüşlerimde takım arkadaşlarımla kendilerimi rahat hissetmelerini sağlarım.	Erkek	39	1.92	.7741	.909	.366	P> 0.05
	Bayan	35	1.77	.6456			
29- Takım arkadaşlarımla tarafından yapılan önerileri uygulamaya çalışırım.	Erkek	39	1.92	.7028	-1.338	.185	P> 0.05
	Bayan	35	2.17	.8907			
30- Sporla ilgili konularda işe başlamadan önce takım arkadaşlarımla ve öğretim elemanlarımla onayını alırım.	Erkek	39	2.20	.8639	2.768	.007	P< 0.05
	Bayan	35	1.74	.5054			

Tablo 2’ye göre 20, 22, 24, 25, 30. liderlik davranış tutumlarında her tutumun kendi içerisinde içerdiği davranışla ilgili olarak anlamlı farklılaşma bulunmuş olup diğerlerinde bulunmamıştır.

20. liderlik davranış tutumunda “Okulumda sportif faaliyetleri yaparken arkadaşlarıma herhangi bir açıklama yapma gereği duymam”, 22. liderlik davranış tutumunda “Hareketlerimin nedenlerini açıklamam” ve 24. liderlik davranış tutumunda “Yeni fikirleri kolay kabullenemem” görüşlerinin değerlendirilmesine bakıldığında bu tutumlarla ilgili olarak bayan sporcu öğrencilerin lehine anlamlı farklılaşma olduğu görülmüştür.

25. liderlik davranış tutumunda “Bütün herkese arkadaş gibi davranırım” ve 30. liderlik davranış tutumunda “Sporla ilgili konularda işe başlamadan önce takım arkadaşlarımla ve öğretim elemanlarımla onayını alırım” görüşlerinin değerlendirilmesine bakıldığında bu tutumlarla ilgili olarak erkek sporcu öğrencilerin lehine anlamlı farklılaşma olduğu görülmüştür.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmaya katılanların cinsiyete göre dağılımlarına bakıldığında %52.7 sini erkeklerin, %47.3 ünü bayanların oluşturduğu görülmektedir. Tablo 1 incelendiğinde ise, sorulardaki seçeneklerin gösterilme sıklığında; çok çeşitlilik olmakla birlikte, % oranları değişiklik göstermekte olup yığılma “Her Zaman ve Çoğu Zaman” seçeneğinde olmuştur. Bu bulgu ise, (Sakalar; 1987, Tabancalı; 1995, Durukan; 2003)’nin araştırmasının bulguları ile örtüşmektedir.

Bu bağlamda Tablo 2 incelendiğinde istatistiksel açıdan bayan ve erkek sporcuların liderlik davranışlarından “Anlayış Gösterme” boyutundaki soruların bir çoğunda anlamlı fark olmamasına rağmen; (20., 22., 24.) sorularda bayanların, (25. ve 30.) sorularda erkeklerin lehine anlamlı farklılaşma bulunmuştur.

20., 22., ve 24. sorularda bayanların lehine anlamlı farklılaşma olması; bayanların erkeklere göre kendi fikirlerine, düşüncelerine daha çok önem ve değer verdiklerini, genelde ise kendi doğrularına göre hareket ettikleri söylenebilir. Bunun yanında 25. ve 30. sorularda erkeklerin lehine anlamlı farklılaşma olması; erkeklerin bayanlara göre arkadaşlarına, arkadaşlarının fikirlerine daha çok önem verdiğinin ve de çevresine ve yeni fikirlere açık, yardım sever, hoş görülü, demokratik ve işbirliğine daha yatkın olduğunu söyleyebiliriz. Bu bulgu ise (Can, Pepe; 2003)’nin bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Diğer yandan elde edilen bu bulgularla birlikte görüşlerin sıklıklarının değişiklik göstermesi, bir çok soruda anlamlı bir farkın olmaması sonucunda bayan ve erkek sporcuların belirlenen lider davranışlarına sahip olduklarını söylemek mümkündür. Araştırmanın bu bulgusu (Turan, Ebiçoğlu; 2002, Can, Pepe; 2003)’nin bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

Sonuç olarak, üniversitede spor yapan öğrencilerin gerek aktif gerekse rekreasyonel olarak katıldıkları sportif aktivitelerde, anlayış gösterme boyutuna ait liderlik davranış biçimlerini sergiledikleri görülmektedir. Öğrenciler; okul başarısı, tanıtımı, verimi ve ülke geleceği için oldukça önem arz etmektedirler. Bu maksatla sporcu öğrencilerin cinsiyet ayrımı gözetmeksizin Anlayış Gösterme Boyutundaki liderlik davranışlarını sergileyebilmelerinin okul, meslek ve ülke sporu için bir gereklilik olduğunu söylemek mümkündür.

Bu bağlamda üniversite öğrencilerine eğitim-öğretim yaptıkları alana bakılmaksızın lisans eğitimleri sırasında liderlik ile ilgili dersler verilmelidir. Ayrıca öğrencilerin liderlik davranışlarını sergileyebilmeleri için üniversitelerinde daha çok sportif faaliyete yönlentilmeleri, bunun içinde yeni imkanlar yaratılmalıdır.

Dolayısıyla “Anlayış Gösterme” boyutunu oluşturabilmek için üniversite öğrencileri arkadaşlarıyla, öğretmenleriyle, yöneticileriyle ve antrenörleriyle iyi bir uyum, işbirliği ve iletişim ağı kurmalıdırlar.

KAYNAKÇA

Başaran, İ. E., Örgütsel Davranışın Yönetimi, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayını, Ankara, 1982.

Can, S., Pepe, K., “Öğretmen Adaylarında Liderlik Davranışlarının Belirlenmesi”, Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, 10-11 Ekim, Ankara, 2003.

Dumazedier, J., “Boş Zaman ve Kültür”, Türk Yurdu Dergisi, (Ç; E. Topbaş), 10, 38, 61-63, Ankara, 1990.

Durukan, E., “Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu I. ve IV. Sınıf Öğrencilerinin Liderlik Davranışlarının Karşılaştırılması”, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2003.

Karaküçük, S., Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme, Bağırhan Yayımevi, 3.Bası, Ankara, 1999.

Kaya, Y. K., Eğitim Yönetimi, Bilim Yayınları, Ankara, 1986.

Monohan, W. G., Hengst, H. R., Contemporary Educational Administration, Mc Milan Pub. Co. Inc., 3, 254, New York, 1982.

Sakalar, R., “İlkokul Müdürlerinin, Müdür Yardımcılarının ve İlkokul Öğretmenlerinin İlkokul Müdürlerine İlişkin Liderlik Beklentileri ve Gözlemleri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 1987.

Soyer, F., Can, Y., “Üniversite Öğrencilerinin Boş zaman Alışkanlıkları ve Sportif Eğilimlerinin Mesleki Yönelişlerine Göre Karşılaştırılması”, I. Gençlik, Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu Bildiri Kitabı, Türk Hava Kurumu Basımevi, 102-120, 21-22 Mayıs, Ankara, 2003.

Tabancalı, E., “İlköğretim Okulu Müdürlerinin Yapıyı Kurma ve Anlayış Gösterme Boyutlarına İlişkin Liderlik Davranışları Hakkında Öğretmen Görüşleri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1995.

Tezcan, M., Sosyolojik Açıdan Boş Zamanların Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1982.

Turan S., Ebiçoğlu N., Okul Müdürlerinin Liderlik Özelliklerinin Cinsiyet Açısından Değerlendirilmesi, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 8, 31, 444-458, Ankara, 2002.